

Transgender personen in België

die een wijziging van de officiële geslachtsvermelding aanvragen – 2018

Gegevens uit het Rijksregister

(1 januari 1993 t.e.m. 30 september 2018)

Wanneer een persoon bij de burgerlijke stand een wijziging van de geslachtsvermelding op de identiteitskaart aanvraagt, wordt dit geregistreerd door het Rijksregister. Op die manier kan er jaarlijks een overzicht worden gemaakt van het aantal wijzigingen in de officiële geslachtsvermelding in België. In dit webdocument worden de data gepresenteerd naar geslacht zoals geregistreerd bij geboorte, leeftijd, burgerlijke staat en regio.

Op 25 juni 2017 werd er een nieuwe wet aangenomen, de *'Wet tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft'*. De wet werd van kracht op 1 januari 2018. Het is nu niet langer nodig om medische ingrepen te ondergaan om de M of V in de geboorteakte te laten wijzigen. Onomkeerbare sterilisatie, chirurgie en het oordeel van een psychiater zijn niet langer vereist. Uitgangspunt van de nieuwe wet is zelfbeschikking. Uit de cijfers van het Rijksregister blijkt dat de impact van deze nieuwe wetgeving op het aantal wijzigingen bijzonder groot is. Het profiel van deze transgender personen verschuift ook sterk.

Om de impact van de wetgeving goed in beeld te brengen is in deze publicatie een extra paragraaf toegevoegd, waarin het profiel van de transgender personen die een wijziging in de registratie aanvroegen binnen de huidige regeling wordt vergeleken met dat van de personen die in het verleden gebruik maakten van de wet van 10 mei 2007 inzake transseksualiteit en met dat van de personen die vóór die wetgeving een wijziging aanvroegen via de rechtbank. In de tweede paragraaf worden de globale cijfers weergegeven voor de periode 1993 tot eind september 2018.

Hoewel de nieuwe wetgeving het voor transgender personen veel gemakkelijker maakt om hun officieel geslacht in overeenstemming te brengen met hun sociaal geslacht, kan er niet van uitgegaan

worden dat deze cijfers betrekking zouden hebben op het totale aantal transgender personen in België. Daar bestaan geen officiële cijfers over. De cijfers in deze publicatie geven enkel weer hoeveel personen de officiële geslachtsvermelding op hun identiteitskaart lieten wijzigen.

Meer informatie over de wetgeving vindt u op de [website van het Instituut](#).

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen werkt voor dit jaarlijks cijferoverzicht samen met het Rijksregister. Mits een correcte bronvermelding mogen deze gegevens gebruikt worden. Omwille van de privacy van de betrokken personen, geeft het Rijksregister nooit individuele gegevens door.

1. De impact van de nieuwe wetgeving

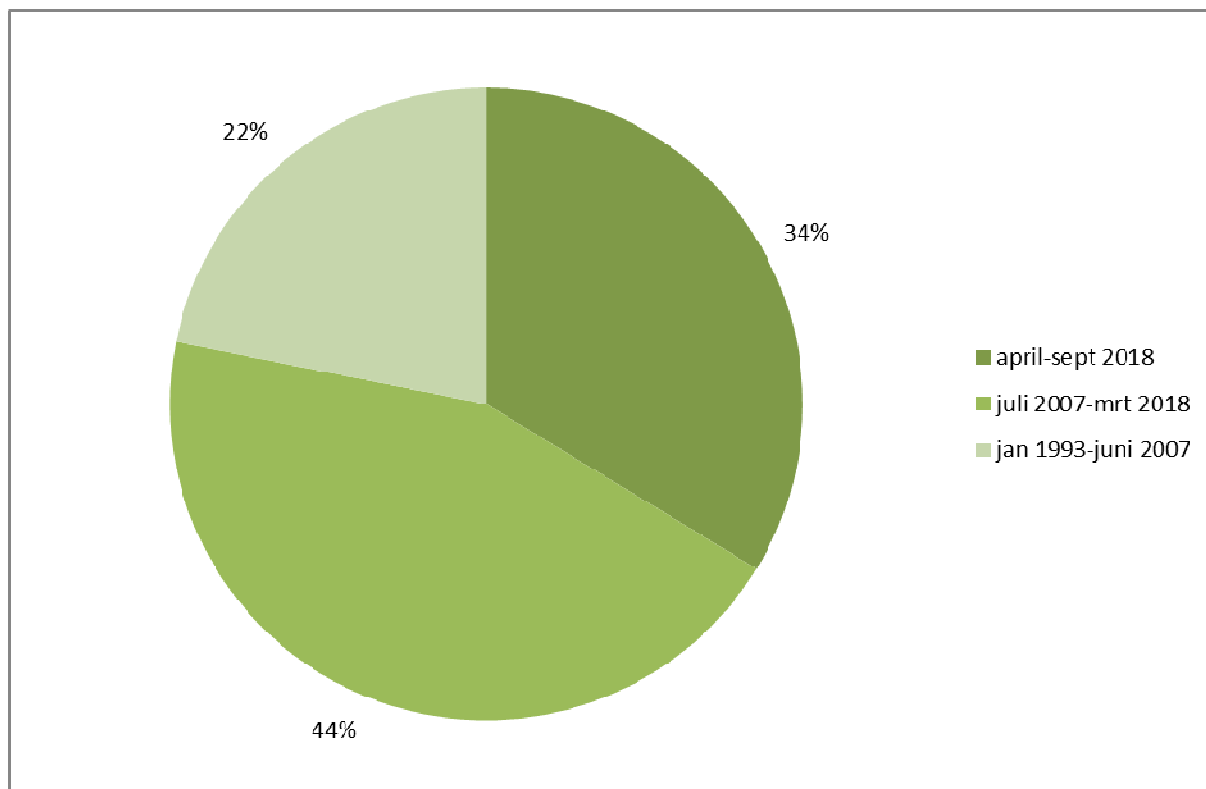
1.1 Vergelijking registratieperiodes

Eind 2017 waren er in België 1054 personen die een geslachtswijziging hadden laten registreren. Eind september van dit jaar waren dat er in het totaal 1625. Dat wil zeggen dat één derde van alle wijzigingen in geslachtsregistratie dateren van dit jaar. Omdat in de nieuwe procedure een wachttijd van minstens drie maanden is ingebouwd, is die toename bovendien zo goed als volledig te situeren in de periode van april tot september. Dat wil zeggen dat op een half jaar tijd half zoveel wijzigingen werden geregistreerd als in de voorbije 25 jaar samen.

In de onderstaande cijfers werden drie registratieperiodes onderscheiden: ten eerste van januari 1993 tot en met juni 2007, toen een wijziging moest worden bekrachtigd door een rechter; ten tweede van juli 2007 tot en met maart 2018 toen een wijziging in principe een eenvoudige administratieve procedure was, maar er strikte medische voorwaarden golden; en ten derde vanaf april 2018, waar het uitgangspunt zelfbeschikking is en de medische voorwaarden werden geschrapt.

De wijzigingen in geslachtsregistraties van april tot september 2018 maken 34% uit van het totaal.

Grafiek 1.1: Aandeel wijzigingen van de officiële geslachtsvermelding naar registratieperiode (1993 – september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

Tabel 1.1: Aandeel en aandeel wijzigingen van de officiële geslachtsvermelding naar registratieperiode (1993 – september 2018)

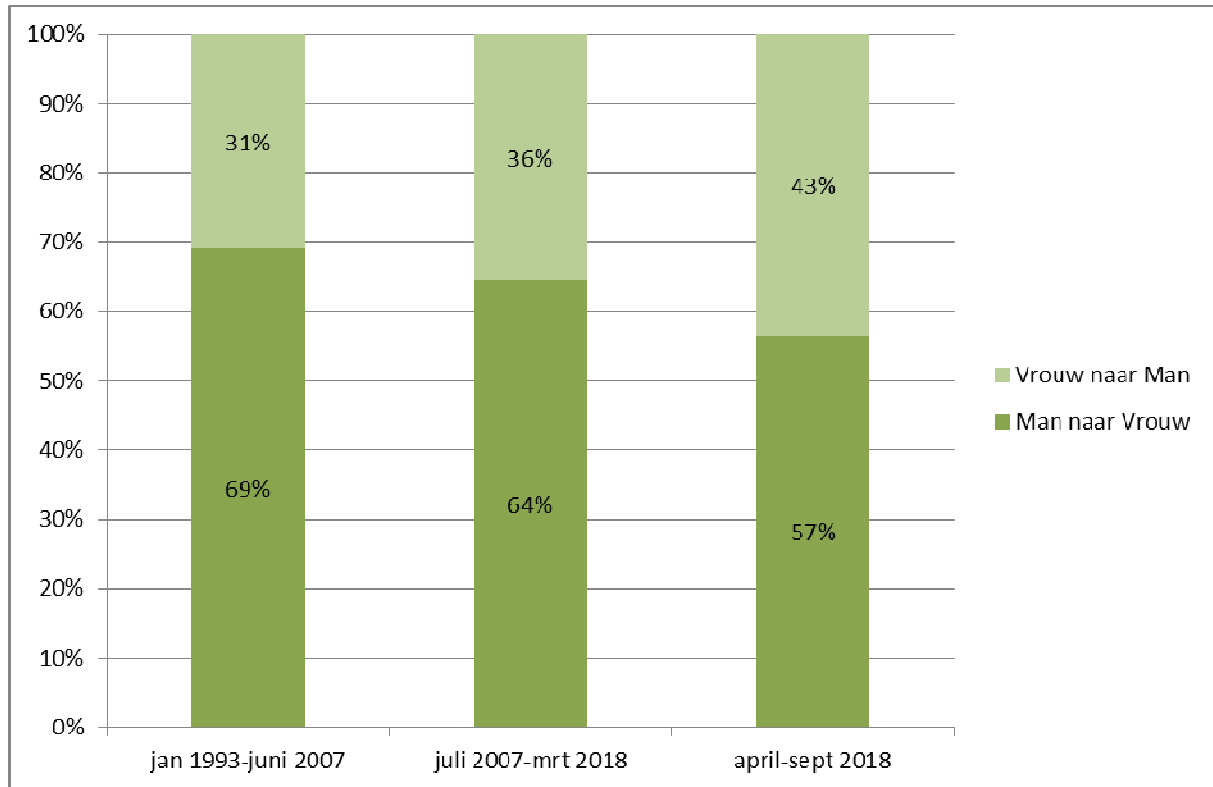
	Aantallen			Aandeel	
	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man
jan 1993-juni 2007	245	110	355	69%	31%
juli 2007-mrt 2018	465	257	722	64%	36%
april-sept 2018	310	238	548	57%	43%
Totaal	1020	605	1625	63%	37%

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

Het aandeel transmannen wordt groter naarmate de procedure eenvoudiger wordt. Transmannen zijn personen die een wijziging van de geslachtsregistratie aanvragen van

vrouw naar man. Van de recentste periode heeft 43% van de wijzigingen betrekking op transmannen. In de eerste periode was dat 31%, tussen 2007 en 2018 was dat 36%.

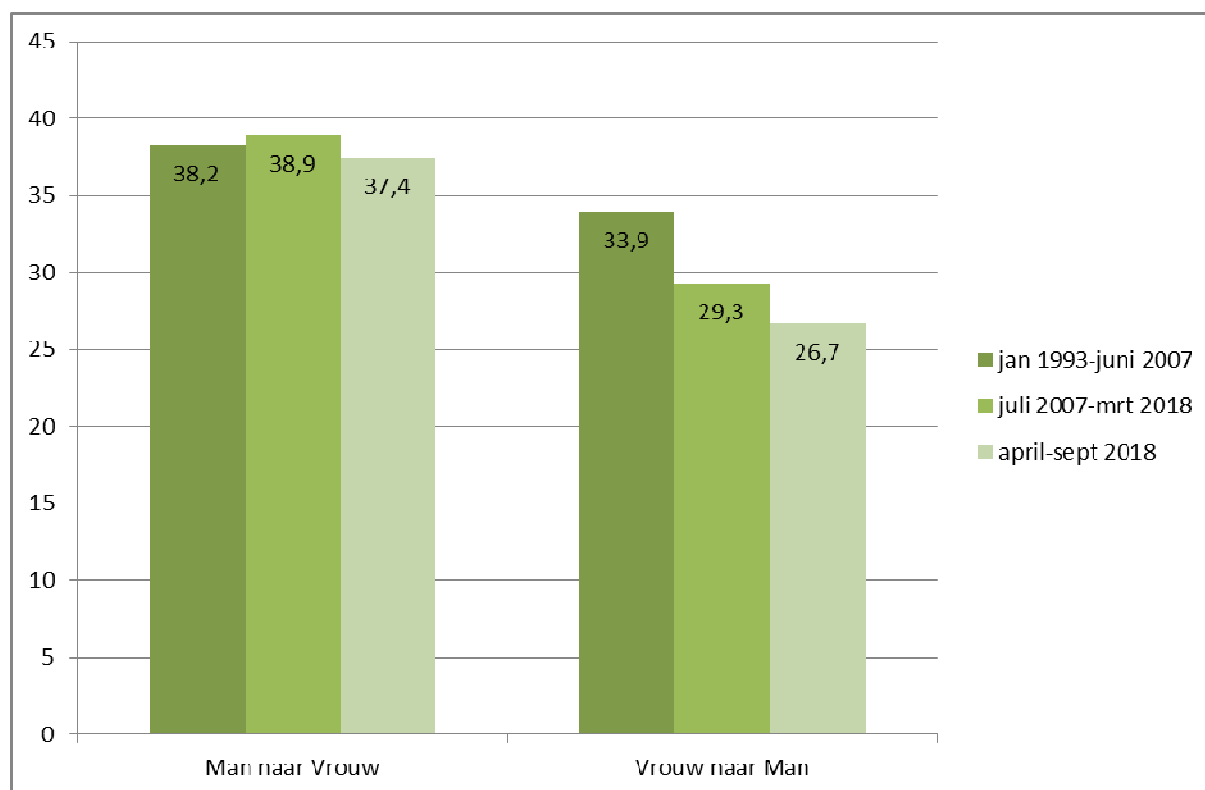
Grafiek 1.2: Aandeel wijzigingen van de officiële geslachtsvermelding naar registratieperiode en geslacht zoals geregistreerd bij geboorte (1993 – september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

De gemiddelde leeftijd van de aanvragers ligt in de recentste periode lager. Voor transmannen is de evolutie erg sterk. Daar is de gemiddelde leeftijd slechts 26,7 jaar. De leeftijdsverdeling was tot nu toe vrij stabiel.

Grafiek 1.3: Gemiddelde leeftijd op het moment van de wijziging van de officiële geslachtsvermelding naar registratieperiode en geslacht zoals geregistreerd bij geboorte (1993 – september 2018)

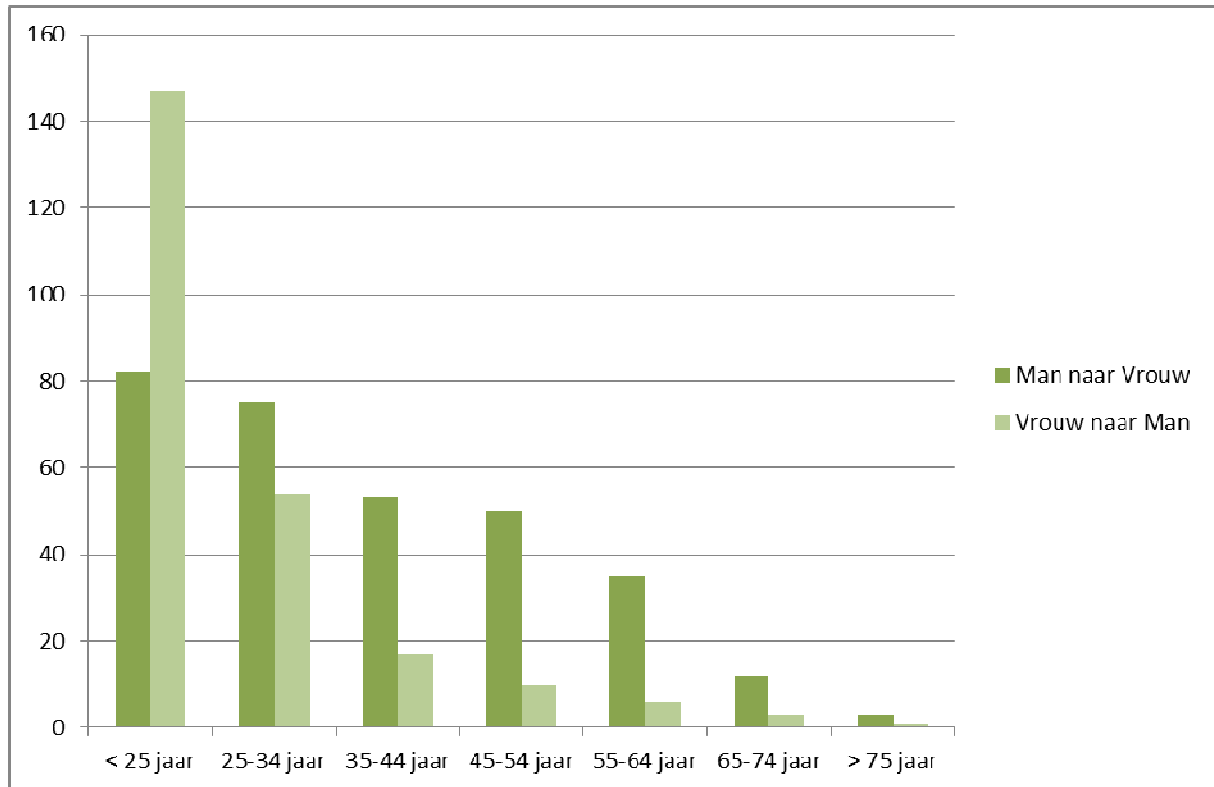
Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

1.2 Het profiel van de aanvragers volgens de nieuwe wetgeving (april – september 2018)

In de leeftijdsverdeling van de personen die een wijziging in de registratie aanvroegen tussen april en september 2018 is er een sterke oververtegenwoordiging van transmannen jonger dan 25 jaar.

Terwijl er in de voorgaande jaren steeds een overwicht was van twee derde transvrouwen met een gemiddelde leeftijd van 40 jaar op het ogenblik van de wijziging, is 42% van de nieuwe wijzigers jonger dan 25 jaar. 27% van alle wijzigingen die werden opgetekend van april tot september had betrekking op transmannen jonger dan 25 jaar. De laatste jaren was er reeds een toename merkbaar van het aantal jonge transmannen. Deze categorie lijkt het meest gebaat met de nieuwe wetgeving.

Grafiek 1.4: Aantallen naar leeftijd op het ogenblik van de wijzing van de officiële geslachtsvermelding, naar geslacht zoals geregistreerd bij geboorte (april – september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

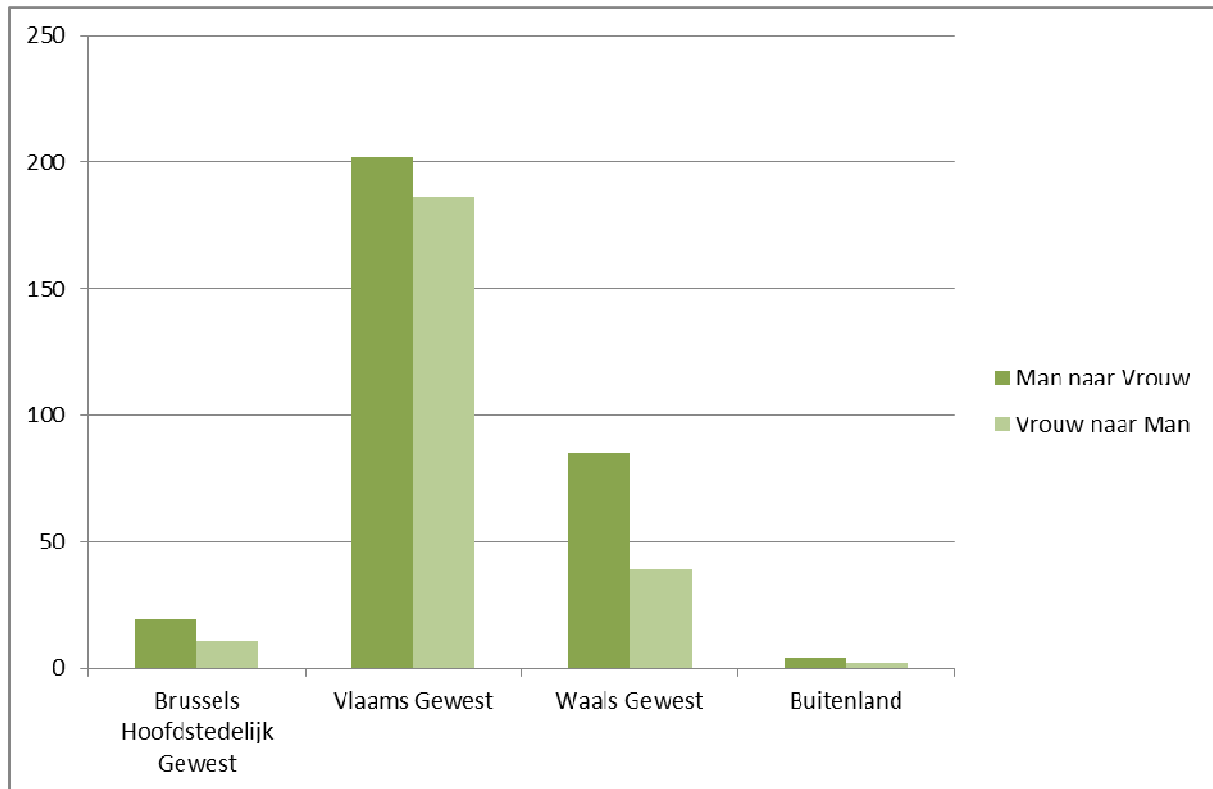
Tabel 1.2: Aantallen en verdeling naar leeftijd op het ogenblik van de wijzing van de officiële geslachtsvermelding (april – september 2018)

	Aantallen			Verdeling		
	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal
< 25 jaar	82	147	229	26%	62%	42%
25-34 jaar	75	54	129	24%	23%	24%
35-44 jaar	53	17	70	17%	7%	13%
45-54 jaar	50	10	60	16%	4%	11%
55-64 jaar	35	6	41	11%	3%	7%
65-74 jaar	12	3	15	4%	1%	3%
> 75 jaar	3	1	4	1%	0%	1%
Totaal	310	238	548	100%	100%	100%

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

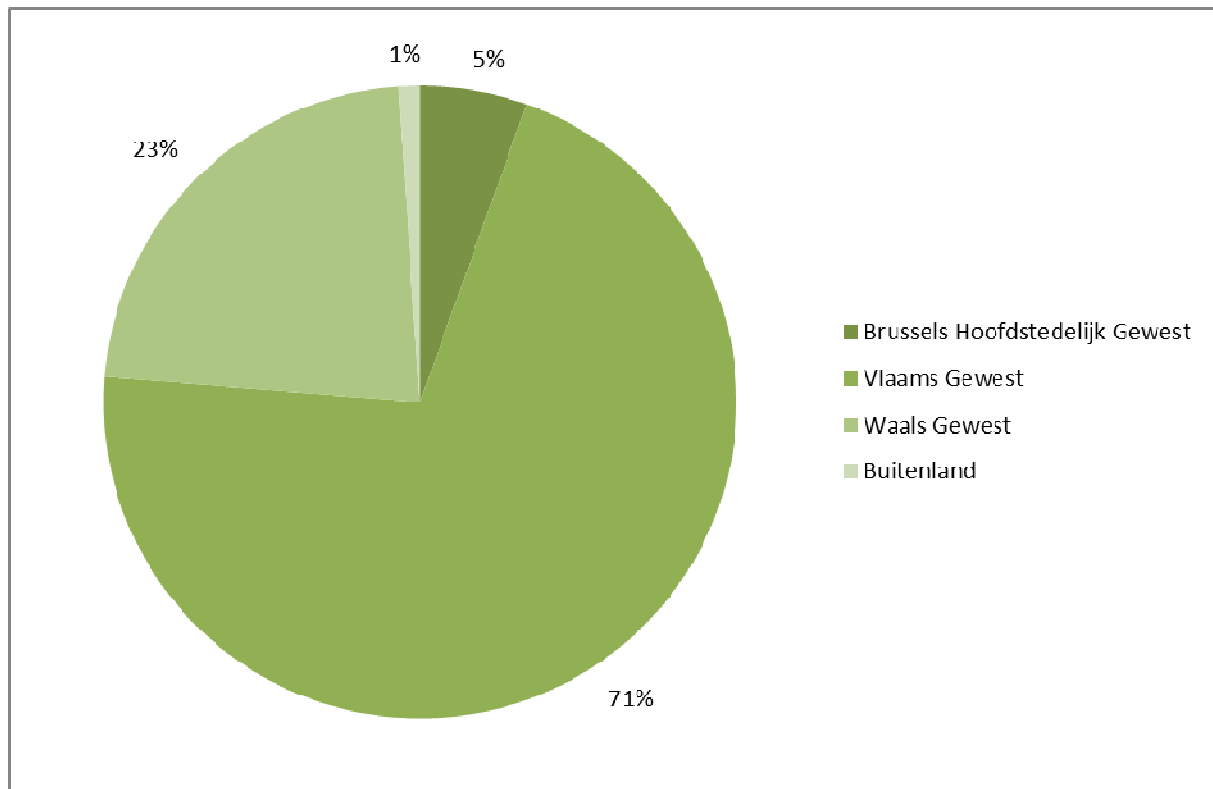
71% van de recente wijzigingen werden geregistreerd in het Vlaams Gewest, 23% in het Waals Gewest en 5% in Brussel. Ten opzichte van voorgaande jaren halveert het aandeel van Brussel en neemt het overwicht van Vlaanderen verder toe.

Grafiek 1.5: Aantal wijzigingen van de officiële geslachtsvermelding, naar regio en geslacht zoals geregistreerd bij geboorte (april – september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

**Grafiek 1.6: Aandeel wijzigingen van de officiële geslachtsvermelding naar regio
(april – september 2018)**

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

2. Globale cijfers

2.1. Aantal en aandeel

In de periode van januari 1993 tot en met 30 september 2018 hebben er in België 1625 personen de officiële geslachtsvermelding van laten aanpassen. In 63% van de gevallen betrof het wijzigingen van man naar vrouw, in 37% van vrouw naar man. Deze verhouding was vrij stabiel in de voorgaande jaren, maar verschuift nu ten voordele van de transmannen.

**Tabel 2.1: Aantal wijzingen van de officiële geslachtsvermelding naar geboortegeslacht
(1993 – september 2018)**

	Aantal	Aandeel
Man naar Vrouw	1020	63%
Vrouw naar Man	605	37%
Totaal	1625	100%

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

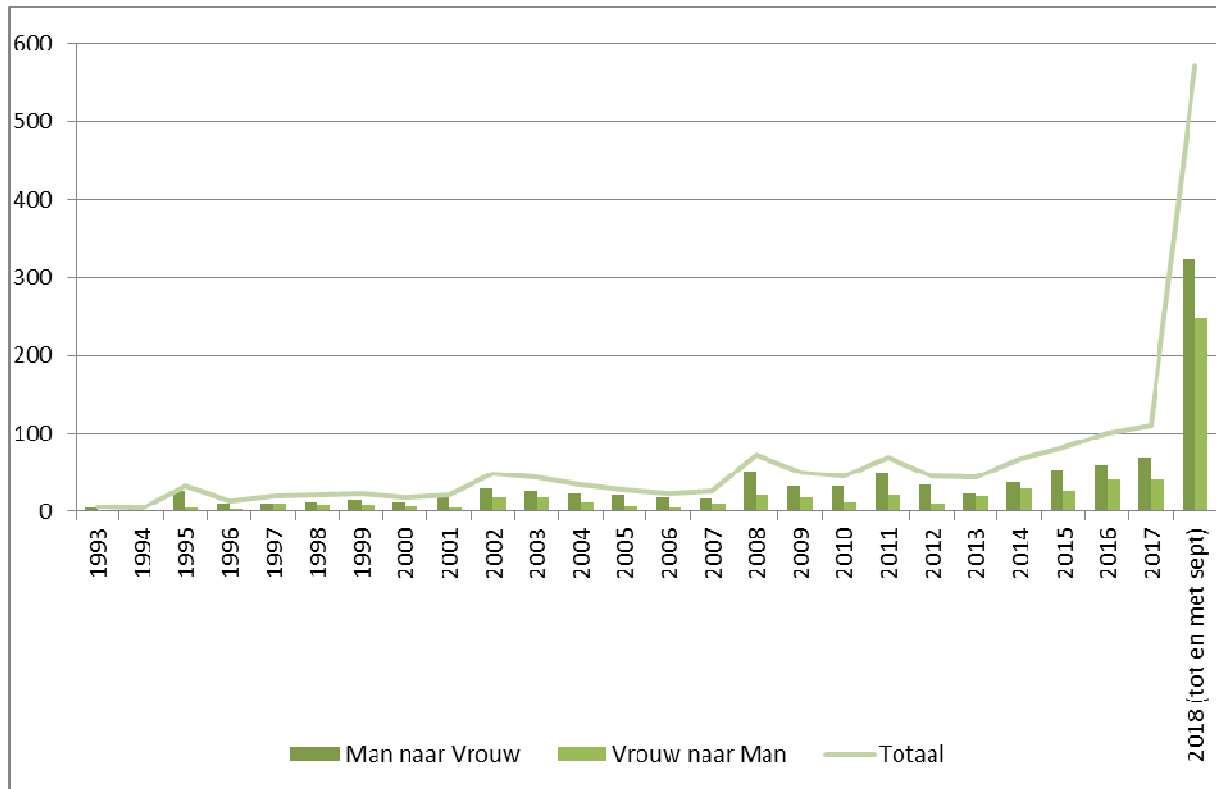
2.2. Evolutie

De inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving heeft het aantal aanvragen op korte tijd enorm doen toenemen. Over de jaren heen bestond er al een stijgende tendens.

De piek van 2008 kan worden verklaard door de toenmalige wijziging in de wetgeving. In 2007 trad immers de wet in werking waardoor een wijziging in de officiële geslachtsvermelding een administratieve aangelegenheid werd. Daarvoor was het nodig om een omslachtige en onzekere procedure op te starten via de rechter. Een aantal transgender personen heeft daar toen zeker op gewacht.

Of dat nu ook het geval zal zijn, valt nog af te wachten. De sterke toename kan immers ook een aankondiging zijn van een blijvende gevoelige stijging in het aantal aanvragen.

Grafiek 2.1: Evolutie in het aantal wijzingen van de officiële geslachtsvermelding (1993 - september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

**Tabel 2.2: Evolutie in het aantal wijzingen van de officiële geslachtsvermelding
(1993 – september 2018)**

Aantallen per jaar naar geslacht			
	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal
1993	5	1	6
1994	4	1	5
1995	27	5	32
1996	11	3	14
1997	10	10	20
1998	13	8	21
1999	15	8	23
2000	12	6	18
2001	18	4	22
2002	30	19	49
2003	26	18	44
2004	23	12	35
2005	22	6	28
2006	19	5	24
2007	17	10	27
2008	51	22	73
2009	32	18	50
2010	33	13	46
2011	48	21	69
2012	35	10	45
2013	24	20	44
2014	38	30	68
2015	54	27	81
2016	60	40	100
2017	69	41	110
2018 (tot en met sept.)	324	247	571
Totaal	1020	605	1625

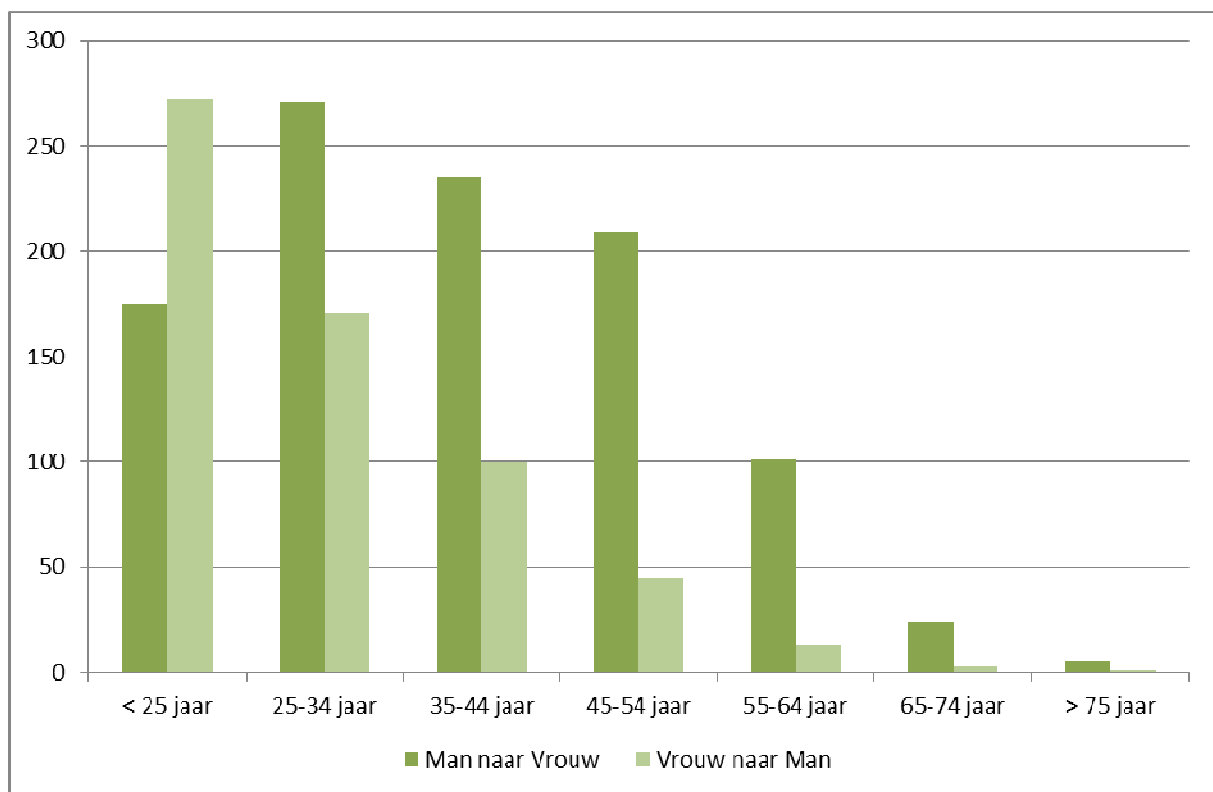
Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

2.3. Leeftijd

Transgender personen die de overgang maken van vrouw naar man (transmannen) zijn doorgaans jonger dan omgekeerd; gemiddeld zijn ze 29 jaar op het moment dat de wijziging in hun geslachtsvermelding officieel geregistreerd wordt. Bij transgender personen die de overgang maken van man naar vrouw (transvrouwen) is de gemiddelde leeftijd 38 jaar. Door de sterke toename van het aantal jongere aanvragers zijn de beide gemiddelden gedaald ten opzichte van de voorgaande jaren.

In deze jongste categorie overstijgt het aantal transmannen het aantal transvrouwen. Dit is de enige leeftijdscategorie waar dit het geval is.

Grafiek 2.2: Aantallen naar leeftijd op het ogenblik van de wijziging van de officiële geslachtsvermelding (1993 – september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

Tabel 2.3: Aantallen en verdeling naar leeftijd op het ogenblik van de wijzing van de officiële geslachtsvermelding (1993 – september 2018)

	Aantallen			Verdeling	
	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man
< 25 jaar	175	272	447	17,2%	45,0%
25-34 jaar	271	171	442	26,6%	28,3%
35-44 jaar	235	100	335	23,0%	16,5%
45-54 jaar	209	45	254	20,5%	7,4%
55-64 jaar	101	13	114	9,9%	2,1%
65-74 jaar	24	3	27	2,4%	0,5%
> 75 jaar	5	1	6	0,5%	0,2%
Totaal	1020	605	1625	100,0%	100,0%

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

Tabel 2.4: Gemiddelde leeftijd op het ogenblik van de wijzing van de officiële geslachtsvermelding (1993 – september 2018)

Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal
38,3	29,1	34,9

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

2.4. Burgerlijke staat

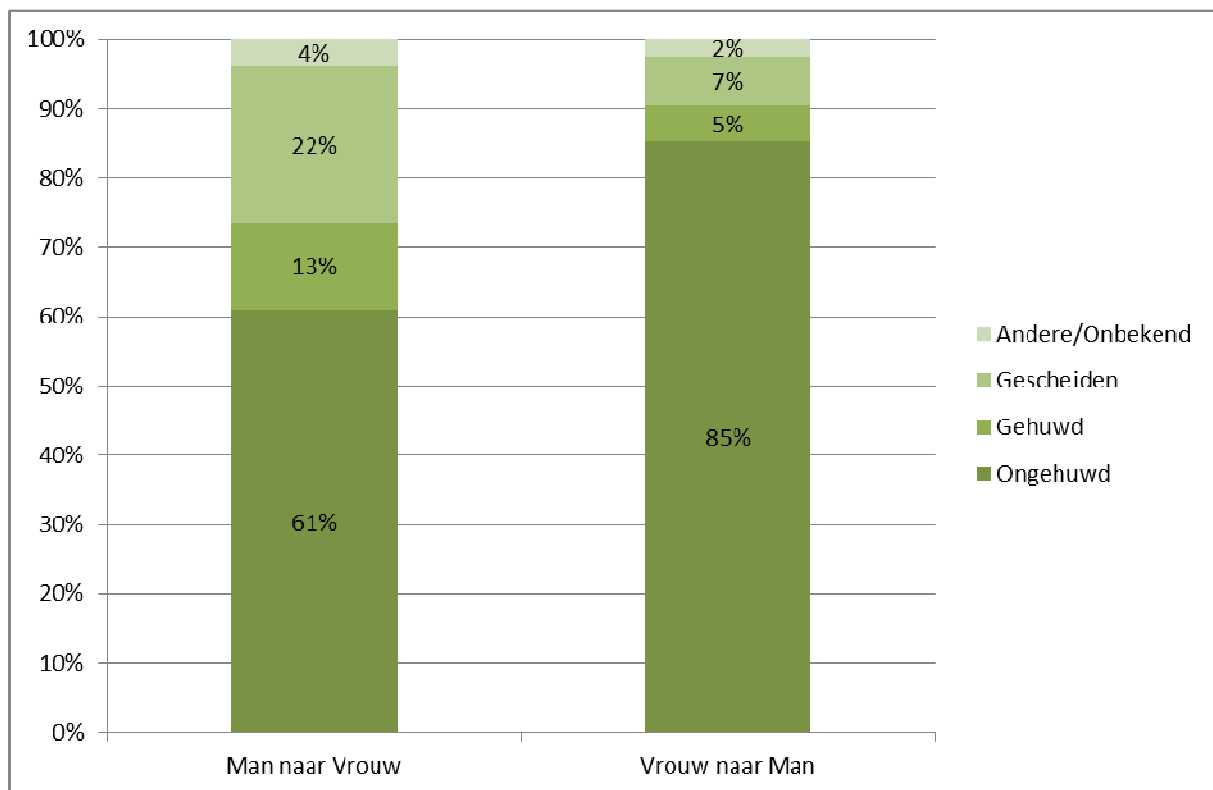
De meerderheid van de transgender personen is ongehuwd op het ogenblik van de wijzing van de geslachtsvermelding. Dat is zeker zo voor de transgender personen die de overgang maken van vrouw naar man: 85% van hen is ongehuwd. Van de personen die de overgang maken van man naar vrouw is 61% ongehuwd.

Door de goedkeuring van de wet op het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht in 2003 kunnen personen die hun geslachtsvermelding officieel laten wijzigen, gehuwd blijven met dezelfde persoon als tevoren. Tot dan moesten gehuwde personen die dit wensten, eerst uit de echt scheiden,

een huwelijk werd immers nietig bij een wijziging in de officiële geslachtsvermelding van één van beide partners.

De overgrote meerderheid van zowel de gehuwde als de gescheiden transgender personen zijn mannen die de overgang maken naar vrouw (81% van de gehuwde transgender personen en 84% van de gescheiden transgender personen).

Grafiek 2.3: Burgerlijke staat op het ogenblik van de wijziging van de officiële geslachtsvermelding (1993 – september 2018)

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

**Tabel 2.5: Burgerlijke staat op het ogenblik van de wijzing van de officiële geslachtsvermelding
(1993 – september 2018)**

	Aantallen		Verdeling	
	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man
Ongehuwd	622	516	61,0%	85,3%
Gehuwd	129	31	12,6%	5,1%
Nietigverklaring van het huwelijk	3	3	0,3%	0,5%
Weduwe/weduwnaar	14	3	1,4%	0,5%
Gescheiden	229	43	22,5%	7,1%
Onbekend	23	9	2,3%	1,5%
Totaal	1020	605	100,0%	100,0%

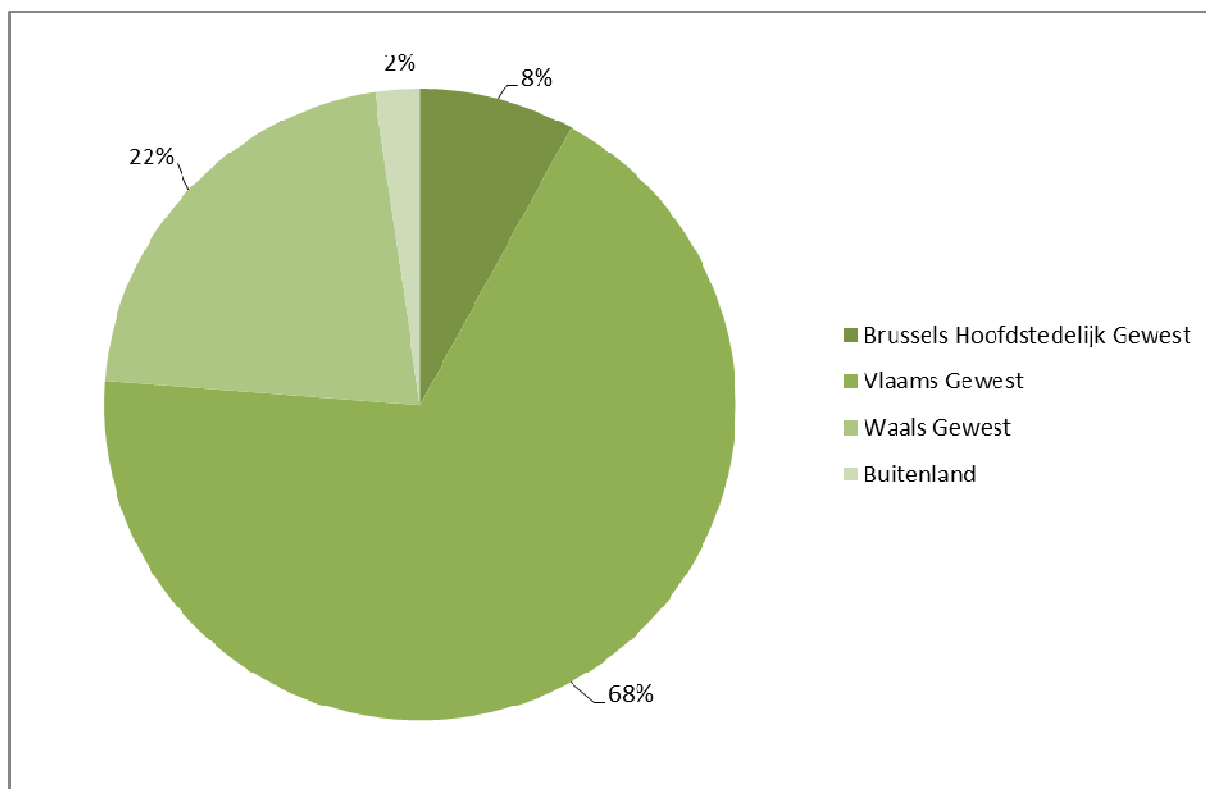
Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

2.5. Regio

Tot 2017 was er weinig verschil in de verdeling over de regio's tussen transgender personen die de transitie maakten naar vrouw of naar man. Met de nieuwe aanvragen van 2018 verschuiven de cijfers. In verhouding zijn er meer transmannen in Vlaanderen. In Brussel en Wallonië blijft de verhouding twee derde transvrouwen tegenover één derde transmannen. In Vlaanderen ligt die verhouding op drie vijfde tegenover twee vijfde.

Bovendien verschuift de verdeling over de regio's. De oververtegenwoordiging van het Vlaams Gewest wordt nog meer uitgesproken en het aandeel van Brussel halveert ten opzichte van de vorige jaren

**Grafiek 2.4: Verdeling wijziging van de officiële geslachtsvermelding naar regio
(1993 – september 2018)**

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

**Tabel 2.6: Aantallen en verdeling wijzig van de officiële geslachtsvermelding naar regio
(1993 - september 2018)**

	Aantallen		Aandeel		
	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Man naar Vrouw	Vrouw naar Man	Totaal
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	86	43	67%	33%	100%
Vlaams Gewest	673	436	61%	39%	100%
Waals Gewest	238	112	68%	32%	100%
Buitenland	23	14	62%	38%	100%
Totaal	1020	605	63%	37%	100%

Bron: Rijksregister (bewerking IGVM)

2018

Uitgever: Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
T 02 233 41 75 – F 02 233 40 32
gelijkheid.manvrouw@igvm.belgie.be
www.igvm.belgium.be

Auteur: Hildegard Van Hove

Deze publicatie verschijnt enkel als webdocument.
Cette publication est également disponible en français.